

D'N BLIKKEN EMMER

HEEMKUNDEKRING DE RIPS

Handelsreizigers kwamen in De Rips langs de deur 1920-1969 en bezorgers van winkeliers die aan de deur kwamen van 1908 tot 1991.

In de periode 1908–1969 werd er door de Ripse mensen nog veel aan de deur gekocht. Door de geïsoleerde ligging van het dorp, gingen mensen niet zo snel naar de stad of het dorp om iets te kopen. In het begin waren mensen vooral op busvervoer aangewezen, die 2x daags naar Helmond of Boxmeer ging. Velen hadden ook tot in de jaren vijftig alleen een fiets. Boeren en arbeiders waren dagelijks bezig met hun zware werkzaamheden. Ook hun vrouwen hadden weinig tijd om buitenshuis boodschappen te doen. In de grote gezinnen was de huisvrouw, zonder moderne hulpmiddelen zoals een wasmachine of stofzuiger, urenlang bezig met eten koken, naaien en verstellen van kleding. En vergeet niet, Maandag Wasdag, een dagtaak om het wasgoed van een week weer schoon te krijgen.

Een ander aspect was ook dat het weinige geld wat er over was de boer zelf het liever in het bedrijf stopte. Zuinigheid was troef!!

Vanaf de jaren zestig kunnen mensen zich een wasmachine of stofzuiger veroorloven. Ook kopen ze een auto, zodat er meer tijd is om boodschappen te doen in de stad. Tevens wordt de zelfbedieningswinkel populair met zelf pakken en een ruime keuze. De rijdende winkels en handelsreizigers zijn een bijna achterhaald fenomeen. Wel brengt Jan Vogels voor Rongen nog tot 1991 de boodschappen rond. Echter Gerry Baltussen van de Dagwinkel in De Rips, blijft al ruim 50 jaar winkelwaren naar hun klanten brengen.

Boven; Foto uit de Katholieke Illustratie van 1934. Met paard en huifkar en in zijn 'zondagse pak' ging dhr. Reijnen de klanten af van kruidenier bakker Van de Ven uit De Rips.

Nieuwsbrief no. 28
Winkeliers en
handelsreizigers.
Pag. 1
De eerste winkeliers
en bakkers in De
Rips.
Pag. 2 – 5
Ondersteuning en
bedelarij.
Pag. 6
Huishoudelijke
artikelen.
Pag. 7
Textiel en pakken.
Pag. 8 - 9
Allerlei handelswaar.
Pag. 9 - 11
Bezorgers van Ripse
winkeliers.
Pag. 12 – 14
Pietje van Maurits
Pag. 15 - 16

De eerste winkeliers en bakkers komen naar De Rips.

De winkelier Rongen tevens bakker en eigenaar van een café uit Milheeze, voorzag de eerste Ripse bewoners van de benodigde levensmiddelen. Zo rond 1908 zocht vader Rongen voor de aanhoudende verzoeken om 1 x maal per week des zaterdags met een ponykar bij de schaarse klanten het benodigde te gaan brengen. Later heeft zijn zoon Antoon dit werk gedaan totdat hij in 1929 naar Zevenbergen verhuisde.

Ook de zonen Harrie en Frans Rongen brachten jarenlang met de transportfiets winkelwaren rond. Of men gebruikten het paard met kar van de familie van waaruit de handelswaar werd verkocht. Achter de kar hing ook een kannetje met brandstof. De meeste klanten woonden in de Peel.

Rechts; Advertenties uit Openluchtspelboekje Guzmans zonen in De Rips 1936.

Het waren zware tijden armoede met grote gezinnen. Geen kinderbijslag, geen loon bij regen, verlet of ziekte. Ze hebben volgehouden dankzij het toenemende aantal betere levensvoorwaarden. De doorsnee mensen van De Rips waren vlotte klanten vooral toen de financiële situatie gunstig werd.

Rechts; De winkel van de familie Rongen.

Zoon Martien Rongen vertelde dat hij zich 10 jaar geleden nog boos maakte over de zaterdagmiddag rond 1950 dat hij door zijn vader op de fiets naar de Ripse Peel werd gestuurd, om voor 5 centen gist weg te brengen zodat de boerin zelf mik kon bakken!

In het jaar 1957 verkocht Rongen het paard dat altijd voor de kar had gestaan. Echter het was zo'n verschrikkelijk slecht weer zodat de karwegen al een hele tijd onbegaanbaar waren voor een transportfiets met mand. Rongen klopte bij de vader van Jan Vogels uit Milheeze aan of hij misschien een paard kon huren om toch maar weer met de kar zijn ronde te doen. Het toeval wilde dat zoon Jan wel tijd had om mee te gaan. Het is niet bij die ene keer gebleven. Jan Vogels, die nu op De Rips woont, heeft daarna het bezorgen van winkelwaren en brood nog 34 jaar gedaan!! Dus eerst met paard en kar, daarna met de transportfiets en mand. Na de

transportfiets kwam er een bromfiets met grote tassen, daarna de eerste Morris auto en nog later de VW bus. Jan heeft voor de firma Rongen nog tot 1991 winkelwaren en brood rondgebracht.

Rechts; Foto gemaakt door Klazien Goossens. Toen Jan met de VW-bus van Rongen, voor de laatste keer bij haar aan de deur brood kwam brengen.

BROOD-BESCHUIT-BANKET

Speciaal adres voor

Beschuit & Banket

M. v. d. Ven Bakkerij, De Rips

In 1923 vestigde zich op De Rips, nabij het kruispunt, de familie vd Ven. Vanaf dat moment brachten ze ook levensmiddelen en hun eigen gebakken brood rond. Het brood werd gebakken door Piet van de Ven en zijn mensen.

Links; Advertentie Openluchtspelboekje Guzmans zonen in De Rips 1936.

Het uitventen ging met paard en kar met de huif er overheen. De voerman de heer Reijnen was een broer van Mevr. vd Ven. Bert van Vonderen vertelde dat het paard op de foto in de header van zijn vader Harrie van Vonderen was. Als de rondgang klaar was, werd het paard uitgespannen. De voerman gaf het paard een klap op de kont en dan wist het zijn weg alleen naar de stal terug te vinden op de boerderij van Van Vonderen aan de huidige Burg. Vd Wildenberglaan 63.

Boven; Hotel Café Bakkerij Winkel, Van de Ven dat werd gebouwd aan de kruising in 1923.

In 1923 komt ook de familie Fransen op de Rips wonen, want vader Frans wordt de dagelijkse postbode en tevens kantoorhouder van de P.T.T. Later beginnen ze ook winkel in kruidenierswaren. Frans blijft postbode totdat hij in 1952 met pensioen gaat. Zijn zoon Fons wordt dan postbode op De Rips.

Links; Deze gummiknuppel droeg Fons Fransen in de mouw van zijn jas, als hij veel contant geld bij zich had.

Rechts; Advertentie Openluchtspelboekje Guzmans zonen in De Rips 1936.

Onder; Winkel en postkantoor van G.F. Fransen.

Sigaren, Sigaretten en Tabak
Chocolade en Suikerwerken
G. F. Fransen
De Rips

Vanaf de 20er jaren heeft Van Buël een kruideniers- en bakkerswinkel in Milheeze. Hij ontving ook de eieren voor de boerenbond. En vanaf 1923 verkocht hij wekelijks vlees voor de inwoners van Milheeze.

Op De Rips kwam hij elke woensdag met paard en wagen langs, om eerst de bestelling op te nemen en vervolgens deze producten uit zijn kar te halen. Ook bijzonder was het snoepje van de week.

Hannie Ploegmakers weet nog dat hij dan telkens zo'n een hele riedel van producten opnoemde. Dit ging vaak zo snel zodat het leek of alle woorden aan elkaar geplakt waren.

MILHEEZE Toen gisteravond de winkelier v. Buel met paard en kar huiswaarts keerde, werd hij even boven de Weyer door een zwaar beladen auto aangereden. De schok was zoo hevig, dat de kar ten onderste boven werd geworpen en v. Buel hevig bloedend er onder vandaan werd gehaald. Dr. Verhagen, die spoedig werd ontboden, constateerde dat de blessuren van niet al te ernstigen aard zijn, zoodat dit ongeval behoudens materiele schade, nog goed is afgelopen. De auto was van voren ook geheel ingedrukt.

Het heele gezin juicht het uit
Er is geen fijner dan
Van Buel's beschuit
Th. v. Buel - Milheeze

Boven; Bericht uit De Zuid-Willemsvaart 20 november 1929.

Links; Advertentie Openluchtspelboekje Guzmans zonen in De Rips 1936.

Boven; Winkel van Van Buël in Milheeze.

Bedelarij en financiële ondersteuning.

Rond de oorlogstijd kwam een zekere heer Klokgieters uit Boekel naar De Rips. Zijn vervoermiddel was een invalidenwagen die hij voortbewoog door met zijn armen en handen de handtrappers te bedienen. Hij had geen benen en probeerde de kost te verdienen met schoenlappen. Bij de familie Ypma kwam hij langs en als er schoenen te lappen waren. Hij schoof dan zichzelf uit zijn wagen naar de grond en ging tegen de muur zitten. Zittend tegen de muur kon hij met zijn materiaal schoenen repareren.

Bij het Katholieke Blindeninstituut in Grave werden blinde en slechtziende kinderen in verschillende studie richtingen en vakgebieden opgeleid. Jaarlijks kwam van het instituut een vrachtwagen rond om borstelwerk en bezems te verkopen. Door zo'n bezem of borstel te kopen, ondersteunde men het instituut.

Ook paters Kapucijnen met bruine pij en blootvoets op sandalen, waren een niet weg te denken groep die regelmatig langs de deur kwamen. Meestal vroegen ze om een financiële bijdrage voor hun orde. Dit ging meestal gepaard met een leuk prentje waar alle kinderen trots op waren.

Links; Een pij en sandalen van de kapucijnen paters.

Dan was nog een groep gehandicapten, ook wel 'hongerlijders' genoemd. Zij kwamen tijdens de middagpauze langs voor wat eten dat moeder de vrouw had bereid en of ze dan mee mochten eten. Meestal kregen ze wel te eten en dit werd dan buiten opgegeten en dat met 'een dank je wel' werd afgesloten!

Van de familie Klokgieter uit Helmond hadden 3 kinderen door een handicap geen benen. Zij bewogen zich op een plankje voort, waar wieltjes onder waren bevestigd. Door zich met hun handen op de grond af te zetten, kwamen ze vooruit. Meestal kwamen ze achterom om een aalmoes te vragen vanwege hun handicap.

Bij de familie Joosten in de Blaarpeel kwam ook iemand die altijd vroeg of er iets was om in 'n 'papierke te dreien'. Toen hij wederom vanaf de zandweg richting de boerderij liep, rende Huub Joosten, altijd in voor een grapje, naar binnen met een schijf suikerbiet in zijn handen. Dit moest moeder Joosten maar geven als hij weer vroeg om iets in een papierke te dreien. Zo gedaan. Later zag Hub tot zijn vreugde dat het pakje in de sloot belandde.

'Wielekes Volk' kwam langs de deur. Dit is een mooie benaming die Annie Van den Berg-de Groot ons gaf voor mensen die met een woonwagen rondkwamen en meestal wel iets aan te bieden hadden of om 'mee te nemen' zoals ook wel gedacht werd.

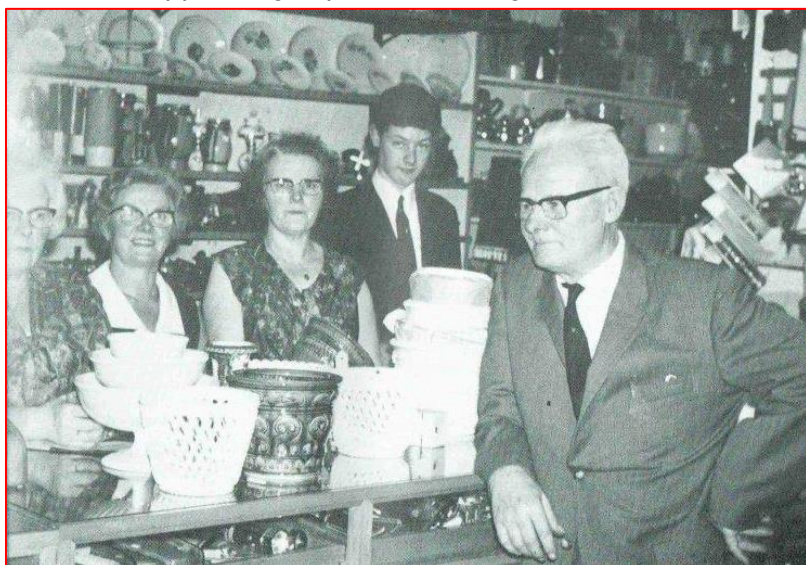
Meestal bij de boeren kwamen diverse zogenaamde 'Schooiers of Schoiers' rond zonder echte herkenbare namen die oud ijzer wilden kopen of meenemen. Soms schoorvoetend maar sommigen ook brutaal werd er geroepen van af de kar of later een auto; 'Nog aauw ijzer vur den handel'.

Huishoudelijke artikelen.

Zijn naam in de volksmond was Jan Wip!! Zijn echte naam was echter Harrie Wijn uit Gemert. Harrie zat altijd achter op een karretje dat getrokken werd door een hit (wit paardje) en doordat hij achterop zat waggelde dat karretje tijdens het rijden maar op en neer. Vandaar die bijnaam!! Volgens Gemertenaar Ad Otten noemde men hem in Gemert zo; omdat hij thuis altijd in de voordeur naar buiten stond te kijken en daarbij voortdurend stond te wippen. Zijn spreuk was altijd: Harrie Wijn: Groot in glas en Porselein!!

Als jongen van 14 liep Harrie vanaf 1922 in de hele omtrek te venten. Van Oploo, De Rips, Erp, Beek en Donk, Helmond etc. Eerst met tabaksfabrikaten op zijn ezelskar en later met het gehele winkelassortiment. Dit heeft hij ruim veertig jaar vol gehouden.

Rechts; V.l.n.r. Anna, Jaantje, Bertha, Henk en Harrie.

Janus Wich uit Helmond kwam langs de deur met een mand voor op de fiets met verkoopwaar klein goed o.a. knospelden, elastiek etc. Als hij binnenkwam droeg hij de mand ca 1 meter bij 80 cm aan een leren riem op de rug en zette deze op de tafel. Dan de klep open en hij begon alles stuk voor stuk op te noemen wat men kon kopen. Na wel of niet gekocht te hebben, maakte hij het deksel van de mand weer dicht en ging deze op de rug naar de volgende klant. Later kwam hij met een bestelbus.

Links; Deze attributen uit Thea Mansvelders haar museum 'M'n Hökske' zouden zomaar in de Wieg van Janus Wich hebben kunnen zitten.

Janus Wich was in zijn vrije tijd op zondag ook voetbalscheidsrechter. Dit laatste kwam hem ook wel eens duur te staan zoals Ad Kuypers zich kan herinneren. Hun buurvrouw Mina van Dooren was een fervent voetbalsupporter van Fiducia waar alle zoons voetbalden. Die zondag was Janus Wich scheidsrechter op het Ripse veld van Fiducia en bij een twijfelachtige situatie floot Janus te scherp in het nadeel van Fiducia volgens Mina. In de week daarop kwam Janus bij Mina aan en zette al vast zijn mand met koopwaar op de tafel. Echter Mina vroeg wat hij eigenlijk kwam doen? Spullen verkopen zei Janus, waarop Mina bits antwoordde; *Als gij zondags niet eerlijk bent met fluiten, bende gij ook niet eerlijk in uwen handel*, en eiste dat Janus meteen vertrok en verzocht om nooit meer terug te komen.

Textiel en herenpakken.

Reeds in de jaren dertig kwam Thomassen, met een winkel in herenkleding te Venray, rond in de Rips met o.a. kostuums. Op diverse boerderijen waren nogal wat zonen die het door de week veel te druk hadden om naar de winkel te gaan. Vandaar dat de Thomassen aan huis kwam. Hij had bijvoorbeeld 6 kostuums bij zich waaruit men kon kiezen en passen. Indien het paste bleef het kostuum op de boerderij en anders kwam hij terug met de bestelde maat of kleur. Volgens Toos Logtens-Voesten had hij ook korsetten in de aanbieding en werden Bh's aangemeten aan huis. Blijkbaar had de familie Thomassen toch wel geld. Want in 1933/34 leende hij als crowdfunding geld uit tegen 4% aan Driekske Ploegmakers. Want de zoons wilden een dorskast kopen om een loonbedrijf te kunnen beginnen.

Rond dezelfde tijd kwam ook Louis v. Dinther, met een winkel in Bakel, rond met o.a. textiel en kostuums. Hij was getrouwd met Tonnie Fransen uit De Rips en later zijn ze naar Eindhoven verhuisd.

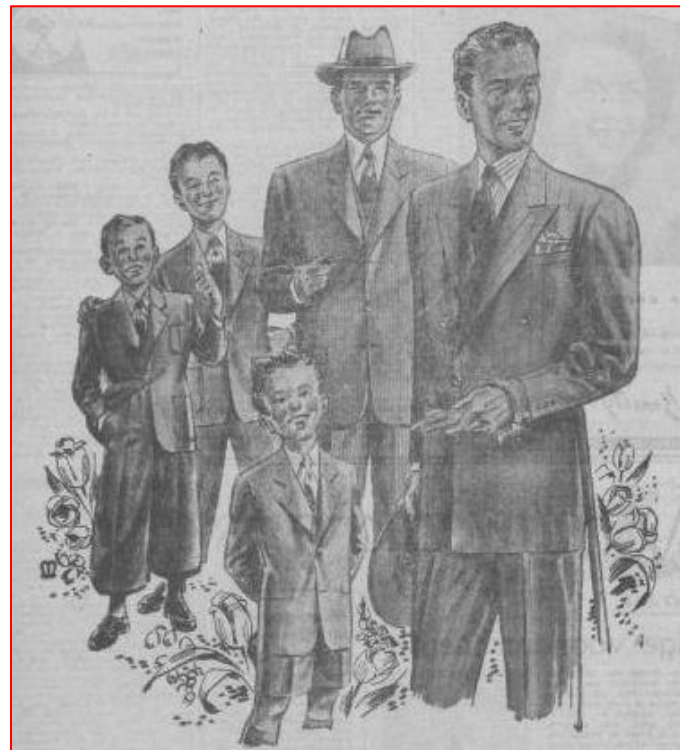
Verder kwam Ties Rijbroek uit Boekel, gespecialiseerd in kostuums, langs de deur om textiel te verkopen. Hij verkocht lappen stof waarmee de moeders iets voor de kinderen konden naaien.

Ook de heren Sanders uit Helmond kwamen met textiel langs om te verkopen. Verder kwam nog de heer Jeucken uit Venray met kostuums en bij de familie van de Weijer kwam 'Boekelsen Bert' om kostuums te verkopen.

Dan was er nog Albert Thijs uit Elsendorp die rondkwam om textiel en klein koopwaar te verhandelen.

Tot slot kwam wekelijks een zekere Verschuiten uit Helmond langs die, als hij binnenkwam riep; "De stomerij!" Kleding of kostuums die gestoomd moesten worden, gaf je mee en een week later kwam het gestoomde goed in een nette plastic hoes weer terug. Er moest nog wel worden afgerekend.

Rechts; Advertentie uit Limburgs Dagblad 3 maart 1951.

Ad Otten uit Gemert herinnert zich nog goed dat hij bij zijn Eerste Communie als 7-jarige een nieuwe fiets kreeg. Vanaf dat moment vond vader Cor dat Adje dan ook wel op woensdagmiddag, als hij vrij van school was, mee textiel kon gaan uitventen. En dat vond Adje wel spannend. In Gemert had de familie namelijk een winkel in textiel. Cor had met zijn oudere broer Gerrit, die een winkel had in Handel, een 'rayon' afgesproken en daar trokken ze de boer op. Ad herinnert zich dat ze ook in De Rips actief waren. Vanaf Gemert fietsten ze dan via de Rooyhoefsendijk door de bossen naar de huidige Hazenhutsendijk in De Rips. In de Jodenpeel aten ze bij de familie Voermans of bij Van de Weijer tussen de middag hun boterhammen op. Die ene keer is hem wel heel speciaal bijgebleven. Het was tegen de avond en bij de laatste boerderij in de Jodenpeel zei vader Otten; Ik ga nog even naar binnen en jij kunt het beste effe wachten hierbuiten. Terwijl Adje stond te wachten kwam de grote waakhond van de familie wel heel gevaarlijk dicht bij Adje staan. Waar het door kwam wist hij niet meer precies maar hij moest plotseling heel erg poepen. Hij durfde zijn fiets niet te verlaten om

Dames

Wij ontvingen heden
een pracht sorteering knoopen
waaronder de moderne

Geallieerde - Sterknoopen

Rood — Wit — Blauw — Marino
Korenblauw & Blank

ALSMEDE

Garneerknoopen in kleuren
Bretel- en Overallknoopen

Spec. vergunningen (v. a. s. moeders)
kunt U bij ons inleveren.

Op de reeds ingeleverde kan
japoonstof worden afgehaald

COR OTTEN - Borretplein

langs de kant zijn broek te laten zakken. Er was geen houden meer aan en het liep hem dan ook helemaal dik en dun door de broek! Toen vader terugkwam, fietsten ze weer aan en hij vertelde wat er gebeurd was. Nou, dan zullen we ons moeder wel eens een mooi cadeautje bezorgen. Ze stapten af, Adje deed zijn vieze onderbroek uit, vader vouwde het geheel van buiten naar binnen en deed er papier om heen. U kunt zich wel voorstellen dat moeder Otten wel begripvol, maar not amused was toen ze 's avonds thuiskwamen.

Links; Advertentie Cor Otten met o.a. geallieerde sterknoopen, die deden het altijd goed.

Mensen met allerlei handelswaar.

Het 'Kuperke' uit Nuenen kwam rond en verkocht slam (slem). Het was een soort kleiachtige goedkopere brandstof die vrijkwam als afval van de kolenwasserij van de mijn Maurits. Het was de goedkoopste soort brandstof. Het werd verhandeld in brokken of staven, waarvan men zelf een stuk moest afsteken voordat men het op het vuur in de kachel of fornuis kon leggen.

Ook verkocht het 'Kuperke' in Venray en omstreken losse turven die de firma Wim Beckers dan vervoerde. Als wintervoorraad werd bij de ene klant 1000 turven afgeladen en de volgende soms wel 2000. Later kwam het 'Kuperke' ook rond met pakken gebonden turf. De ca 20 turven waren vierkant vastgebonden met 8 plankjes en ijzerdraad eromheen.

Rond trekkende bedrijven met hun grote mobiele kachelovens gebruikten slam om op de boerderij aardappelen te stomen als veevoer voor de varkens.

Boven; Aardappelen stomen bij de familie Alders in De Rips/Overloon.

De schoenmaker Van Bommel uit Oploo kwam langs voor verkoop van schoenen of reparaties. Litjens uit Venray kwam rond met sigaren.

'Iemand' uit Overloon kwam weer langs om touw te verkopen.

Een (onbekende) man kwam met zijn bakfiets, waarop een scharensliiep was gemonteerd, langs om scharen en messen te laten slijpen. Verstandig was het om eerst naar de prijs te informeren, want anders kon de prijs wel heel hoog uitvallen en daar kon je niet tegen verzetten.

Ook kwam de groenteboer Van Dam uit Boxmeer wekelijks langs met zijn kleine vrachtwagen. En in de zomer kwam Timmermans uit Bakel langs met zomerfruit zoals; kersen en appels.

Handrie (Harrie) Lemmen uit Oploo kwam rond met zijn wit hitje (paardje) en kar. Hij bood allerhande klein koopwaar aan die hij vanaf 1943 ook in zijn winkel verkocht aan de Vloetweg te Oploo. Harrie is in 1961 overleden en zijn vrouw heeft de winkel nog ruim 30 jaar voortgezet volgens navraag bij Cor Verberk.

Toon en Bertha van Es van de Peelkant in Sint Anthonis gingen met hun pony en kar ook 'de boer op' met o.a. lappen stof, sokken en ondergoed in de regio D'n Twist en omstreken.

Links; Toon en Bertha van Es in 1965 gefotografeerd op de Vlagberg in Sint Anthonis bij Piet van Erp.

De vader van Piet van den Heuvel 'Sjuupmanneke' uit Helmond had hier een winkel in textiel. Als veertienjarige ging Piet in 1946 al met de fiets de 'boer' op in de nabijgelegen dorpen. Om vanuit zijn kist op de fiets textiel te verkopen. Later ging hij werken bij Schellekens naaimachine handel in Helmond. Echter de zoon van de eigenaar kwam in de zaak en Piet kreeg te horen dat er geen werk meer voor hem was en werd hij werkeloos.

Een schoonbroer gaf aan Piet het advies om een drankenhandel te beginnen zoals hij die ook had. Al snel daarna (1968) besloot Piet het erop te wagen. Hij wilde echter in De Rips beginnen, want *stel dat het niet gelopen had met d'n handel dan hadden dat in Bakel minder mensen geweten en had hij niet zo'n schande over zich heen gehad*. Na een moeizame start, was het hem na enkele weken wel duidelijk dat er een boterham mee was te verdienen. Hij begon voor zichzelf en leende geld, van de drankenfabriek Reko uit Maastricht, om een Volkswagen bus te kopen. Hij laadde deze vol met allerlei limonade en gazeuse drank.

Waarom later de naam Sjuupmanneke? Velen kennen wel de flessen limonade gazeuse met de naam Exota. Heel bekend werd de naam toen er een ongelukje gebeurde met zo'n fles die explodeerde. In een tv-programma met Marcel van Dam werd dit zo erg aan de kaak gesteld dat de fabriek nadien failliet ging. De firma Reko waar Piet van betrok had ook zo'n soort flessen limonade gazeuse met speciale dop die de naam Sjuup droegen. Vandaar die naam voor Piet, het Sjuupmanneke.

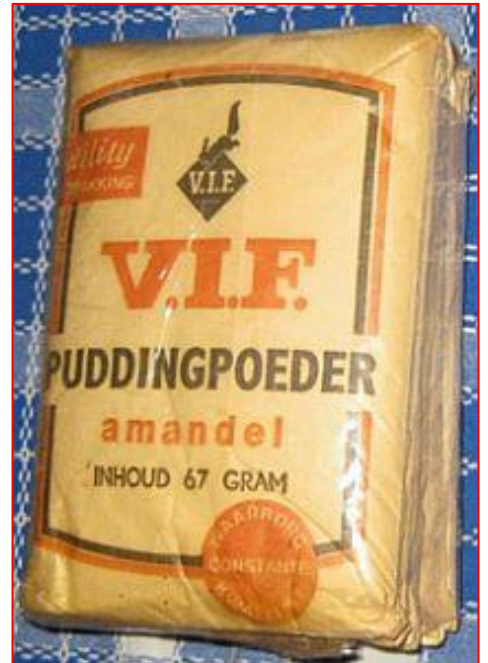
Rechts; De specifieke dop van de Sjuup drankfles.

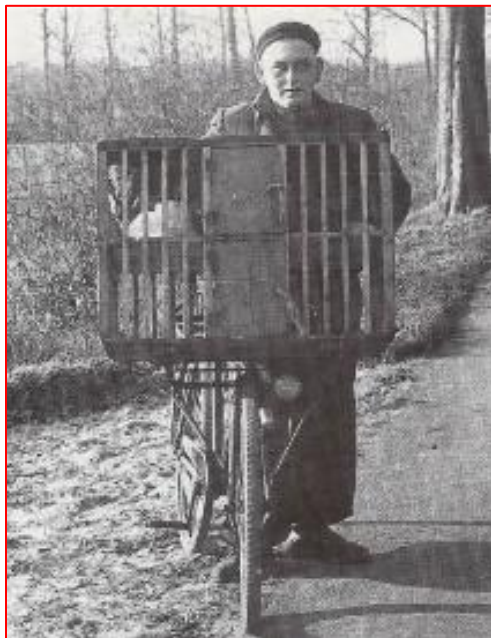
Het 'Puddingmenneke' kwam langs de deur met een kist voor de helft gevuld met verschillende zakjes puddingpoeder. Bovenop zaten pyjama's, handdoeken, washandjes etc. De zakjes van VIF, met de smaken vanille, chocola en frambozen zaten altijd onder in de kist. Men moest de puddingpoeder met melk bereiden en daarna had men heerlijke pudding.

Het Puddingmenneke heette Wijnen en kwam later met zijn zoon met de auto. Hij bezat in Helmond een hele rij huizen die hij verhuurde of eigenlijk zijn vrouw, want die had van huis uit veel geld en ook de 'Boks aan'. Zij stuurde het kleine manneke zomer en winter door weer en wind op pad terwijl het voor het geld helemaal niet hoefde.

Links; Een pakje V.I.F.-puddingpoeder. De fabriek stond in Heeze die daar vanaf 1938 tot 1989 luxe puddingpoeder maakte.

Kippenhandel.

Piet van Leuken begon met de kippenhandel in De Rips en omstreken begin jaren twintig. In het begin ging hij op de fiets rond, om het eventuele overschot aan kippen van de boer te ontdoen. Ook bij de arbeiders- en burgerwoningen werden kippen gehouden die ook wel opgehaald werden. Heel lang fietste hij samen met zijn dochter Nel om de kippen op te halen. Later schafte hij een vrachtwagen aan.

Links; Een kippenhandelaar met transportfiets.

Ook enkele Helmonders waren er als de kippen bij als er een overschot aan pluimvee was. Zeker als de kippen hun beste tijd hadden gehad en de prijs niet te hoog lag. Een persoon nam zelfs dode kippen mee, die al enkele dagen op de mestvaalt lagen. Hij nam ze mee naar huis om deze samen met zijn arme gezin te verorberen!

Van Aerle uit Helmond, genaamd "Jan of ook wel Jaan de Poepert!!". Hij kocht overal dooie dieren op en zag daar schijnbaar goeie handel in. Als iemand aan Jan vroeg naar die vreemde manier van dode dieren uit halen en meenemen zei hij steevast; " *Gif nie, dan zen ze alvas goe zooft!*"

Zijn hond, die naar de naam "Bloem" luisterde, bleek een goeie strategie te hebben want hij genoot altijd als de hond met het

hondenkarretje rakelings langs alle weggetjes en afrasteringen zijn weg vervolgde zonder ooit iets te raken.

Bezorgers(sters) van Ripse winkeliers vanaf de jaren vijftig.

De familie De Kleijn woonde aan de Oploseweg no. 3 waar vader Antoon reeds in 1935 een winkel was begonnen in allerlei galanterieën, kleingoed verf en meubels. Zo rond 1947 begon de 14-jarige Riek de Kleijn met melkventen in het dorp De Rips. Ze had een transportfiets met pendex kar waarop 2 tuiten met losse melk en flessen melk stonden. In 1953 stopte ze met het melkventen. Vanaf die tijd ging ze met haar vader Antoon de Kleijn rond in zijn eerste auto met textiel.

Boven; Riek verkoop van losse- en flessenmelk. Boven; Riek de Kleijn bij de eerste auto.

Jo Linders nam in 1953 het melkvervoer over van Riek de Kleijn. Zij heeft jarenlang dit gedaan tot 1966. Toen werden de eisen steeds strenger zoals een koelhuis bouwen. Dat zag Jo niet zitten en heeft ze de melkzaak overgedaan aan de familie Baltussen-Fransen in De Rips.

Links; Dochter Annie Linders met ponykar en flessen pap en losse- en flessen melk.

De familie Baltussen- Fransen hebben als aanvulling op hun kruidenierswaren het melkvervoer erbij genomen. Sinds toen zijn ze ook rondgegaan om melk en tevens hun winkelwaren rond te brengen.

Boven; Dagwinkel van Gerry en Rietha Baltussen-Kempen in 2019.

In 1966 reed de 18-jarige Tiny Beckers de bestelwagen van Baltussen. De 10-jarige Frans Baltussen ging bij de klanten naar binnen en nam de bestelling op. Hij ging naar de bus terug en laadde de bestelling in, daarna bracht hij deze weer naar binnen. In de tussentijd verwerkte Tiny in de auto deze bestelling in een boekje. En ging de 11-jarige Gerry met de rekening van de bestelling van vorige week naar binnen en rekende deze contant af. Dit driemanschap heeft het werk zo ongeveer gedaan tot 1973.

Na die tijd heeft Gerry dit werk overgenomen. Voor dat Gerry 18 jaar was, bezorgde hij al wel melk in De Rips met een auto. Hij had nog geen rijbewijs maar kreeg een speciale ontheffingsvergunning vanuit de gemeente. In 1987 heeft oudste zoon Gerry, die in 1988 trouwde met Rietha Kempen, de zaak van zijn ouders overgenomen en worden de melkleveranties en bezorging levensmiddelen in De Rips op een vertrouwde manier voorgezet.

In 1953 stopte de winkel en bakkerij van Van de Ven. De familie Stevens heeft de activiteiten overgenomen en Sjaac Stevens werd de nieuwe broodbakker. Al snel kwam er een nieuwe winkel bakkerij aan de Ripsestraat en zij gingen verder met brood en winkelwaren rondbrengen. Eerst Bert van der Aa en vanaf 1961 kwam Martien Bergmans in loondienst om de klanten van Stevens te bezoeken met een Volkswagen kever en een VW bus. Op maandagen werd er gewoon achteraan in De Peel begonnen om huis voor huis, brood en mik rond te brengen zonder dat deze van tevoren waren besteld. Martien wist al heel snel hoeveel en welk brood elk huisgezin wenste. Dit schreef hij zelf op in zijn winkelboekje. Op dinsdag begon hij weer achteraan, maar dan nam hij bij elke klant de bestelling op voor de boodschappen, die hij dan donderdag ging afleveren. Op woensdag deed hij zelfde in het dorp en de Vredepeel. De volgende dag werd de bestelling afgeleverd.

Links; Martien Bergmans.

Ook de zaterdag was het altijd druk want dan werd er ook per kas afgerekend. Inmiddels had Sjaac of Nellie Stevens het winkelboekje doorgenomen en de prijzen achter de winkelwaren ingevuld en opgeteld. Martien deed al het kasgeld in zijn lederen tas die hij om de schouder droeg. Later kwamen ook de chequeboekjes in zwang. Bij sommige families die het op het moment van afrekenen te druk hadden, schreef Martien zelf de cheque uit met zijn eigen handtekening er onder!! Over vertrouwen gesproken. Sjaac leverde de cheque in bij de Rabobank en het geld kwam op de rekening!

Rechts; Voorbeeld van een afschrift betaalopdracht aan winkelier Baltussen.

OPDRACHT TOT OVERBOEKING	
over te maken aan: <i>E. Baltussen</i>	wegens: <i>rekening hiel - loekje</i>
ten laste van de rekening van: <i>J. M. Pluugnakers</i> <i>Goost</i>	gids: <i>307</i> cts: <i>100</i>
postrekening begunstigde nr	bankrekening begunstigde bij:
aan BOERENLEENBANK	
datum	19
handtekening: <i>J. M. Pluugnakers</i> <i>Goost</i>	
246 10d. bl. Form. 206	

De klanten waren wel niet familiair maar je was wel dikwijls in persoonlijke vertrouwelijke gesprekken een soort klankbord waar de klant mee zat op dat moment. Over slechte wegen gesproken.

De Middenpeelweg was vanaf 1955 dan wel verhard maar de gehele Jodenpeel, Klotterpeel, Vinkenpeel en Aarlesche Peel nog helemaal niet. Zo ook niet bij de families Kastelijin en Eikelenboom in Elsendorp. Achter in De Peel bij van Beek was de weg dikwijls zo modderig dat je er niet door kwam. Martien had dan ook zelf houten balken aan de kant van de sloot gelegd om de weg 'breder' te maken. Hij reed met het linker wiel van de VW-bus over de houten balken en met het rechterwiel nog over de kant van de zandweg om zo langs de gaten in de weg verder te kunnen rijden. Zo waren er bij diverse boerderijen gaten in de weg waar je niet door kwam. Dan moest je eerst een boer opzoeken die je met een tractor weer op weg hielp. En zo naar de volgende klant en gat in de weg. Martien herinnert zich die ene keer dat hij vanuit Vredepeel om 17.30 uur thuis kon zijn, maar door het vele vast zitten en je er telkens uit te laten trekken werd het 20.30 uur. Dit was echter nog niets vergeleken met de harde winter in 1963 met op vele plaatsen de opgewaaid sneeuw tot wel 4 meter hoge sneeuwbergen. Bij vele klanten werden de boodschappen met de tractor gebracht of ze haalden ze zelf op.

En dan met kerstmis, dan waren er zo veel bestellingen die kreeg je helemaal niet voor 24.00 uur 's nachts weg. Die ene keer was het helemaal raak, de VW-kever kapot en de VW-bus werkten alleen de eerste 2 versnellingen. Ten einde raad werd de vriend van Tiny Stevens met zijn scooter ingeschakeld waarvoor tussenin een doos met etenswaar kon staan. Tiny ging achterop zitten met aan elke hand een zware boodschappentas, en zo gingen ze de boeren in de Vinkenpeel bedienen. Als de tassen leeg waren, dan snel naar huis, laden en naar de volgende klanten. Uiteindelijk was iedereen om 2.30 uur 's nachts klaar en kon iedereen moe maar voldaan Kerstmis gaan vieren. Martien heeft het werk met veel plezier gedaan tot 1973. De familie Stevens is toen ook gestopt met rond brengen op de aloude manier.

Een zonderling in De Rips Pietje van Maurits.

Achter op de hei in De Peel aan de linkerkant van de zandweg De Oude Bakelsedijk richting Milheeze woonde in hele kleine plaggenhut die gemaakt was van heirussen een zonderlinge man die de naam droeg Pietje van Maurits. Pietje verkocht zijn zelfgemaakte heide bezems bij de boeren in de buurt van de Jodenpeel en ging ook met zijn fiets vol bezems naar de stad om deze te verkopen.

Ook Sjaac de Veth uit Milheeze kwam er wel omdat zijn vader Dorus de Veth naast de Oude Bakelsedijk weg zijn karakteristieke schaapskooi had staan. De deur bestond uit een jute zak. Links in de hoek stond een Mariabeeld met bloemen.

Links; De hut van Pietje van Maurits, getekend door Jo Logtens, die in de buurt woonde.

Pietje van Maurits Uit: Het boek van Bakel, door Peter Vink

Twee heibezems als geschenk.

Pietje was een Bels, dat weten wij nu wel zeker. Hij was omtrent vijftig jaar en hij was eigenlijk maar een klein, licht menneke. Bij de Vlaas had hij een plaggenhut gebouwd, helemaal zelf gemaakt. Als ge Uw hoofd diep genoeg kond buigen, kwaamde ge in een klein hokske van twee meter lang en anderhalve meter breed. Daar zat het bos-menneke in te wonen. Zo maar moederziel alleen heeft hij daar een vol jaar gehuisd. Voor zijn hut was het altijd keurig aangeharkt en toen Pietje eens gevraagd had of ge wilde komen kijken met Uw vrouw, was de vloer van het kamerke zorgvuldig bestrooid met wit zand. Pietje had zelfs zijn Lieve Vrouwe-beeldje versierd voor het hoog bezoek, maar op die dag schikte het Uw vrouw niet en van een gang naar de Vlaas is het toen jammer genoeg niet gekomen.

Het bos-menneke maakte heibezems. Die verkocht hij aan de boeren en toen ge uw gouden feest vierde, kwam hij twee van die onnozele heischrobbers als geschenk aanbieden. Dat simpele cadeau heeft u toen aangegrepen, ge waart er misschien wel niet zo blij mee als met de andere, zoveel duurdere geschenken. Maar het bos-menneke had nog een andere manier ontdekt om aan de kost te komen. Hij ruimde bommen en ander gevaarlijk tuig. De boeren vonden na de oorlog grote

gaten in hun akkers. Dan wisten ze dat daar een blindganger in de aarde was gedoken. Een niet-ontplofte born was een bijzonder ernstig ding. Daar ging-de ge niet me lachen. Daar werd Pietje van Maurits bij geroepen. Zo heette het bos-menneke eigenlijk. Pietje kwam dan eens kijken bij het gat en hij zei dat hij voor een gulden de bom zou verwijderen. Als de boer de afspraak beklonken had, haalde het bosmenneke een krui-gewiel en dan bond hij de bom behoedzaam vast aan zijn treklijn. Pietje kroop dan ergens in een sloot en vandaar uit wikkelde hij voorzichtig, heel voorzichtig, de lijn om zijn krui-gewiel. De bom kwam naar boven, sleepte over de akker en belandde in de armen van het bos-menneke. Het oorlogstuig ging naar de opruimingsdienst en Pietje had weer een gulden verdiend. Zo moet hij een aardige cent bij elkaar gespaard hebben. Maar toen hebben ze bij de sukkeleer een tientje gegapt. Ja, een tientje en een kloske garen. Om bij zulk een arme sloeber tien gulden weg te halen is om de dief dood te nijpen van sjagrijn. Later is Pietje van Maurits naar Bel's gegaan. Zijn hut is vergaan tot een hoop russen en doet deze mens u niet denken aan Mijntje Punders uit de Berken en Kobus van Ruth van het Eind? Zulke vreemde snuiters zijn er altijd geweest en zij zullen er altijd blijven. Het is alleen de kunst om ze te vinden.

Boven; In het midden van het bosje staat Sjaac de Veth bij de plek waar de hut stond. Op de achtergrond zijn de bossen van de Stippelberg waar de Oude Bakelsedijk langs loopt.

Bronnen:

De basis voor dit onderwerp met diverse namen komt uit het archief van Theo Verstraten. Daarna zijn de onderwerpen aangevuld met inwoners van De Rips ter gelegenheid van een 'Koffie-uurtje' in Den Eik.

Een voorontwerp van deze brief is naar de leden gestuurd, voor aanvullingen op de verhalen.

Deze versie is mede tot stand gekomen door de hulp van Ben Beckers bij enkele vraaggesprekken. Verder gesproken met; Nellie Stevens-vd Hulst, Martien Bergmans, Gerry Baltussen, Tiny Beckers, Riek van Goch-de Kleijn, Doreen Raaijmakers, Bert van Vonderen, Jan Vogels, Sjoerd Ypma, Annie van den Berg-de Groot, Toos Logtens-Voesten, Johannes Bellemakers, Ad Kuypers, Ad Otten, Theo van de Weijer, Cor Verberk, Piet van den Oever, Jo Logtens, Sjaac de Veth, Thea Mansvelders.

Ad Otten: met het verhaal over vader Cor en Adje zelf.

Piet van den Heuvel Bakel, Sjuupmanneke

foto pag. 1; uit Katholiek Illustratie 1934

foto pag. 2; Gemeenearchief Gemert collectie L. vd Kerkhof

foto pag. 3; Boekje 50 jaar Rips

Foto pag. 4; Archief D'n Blikken Emmer

Foto pag. 5; Gemeentearchief Gemert collectie L. vd Kerkhof

Foto pag. 6; internet zo ook pag.8

Foto pag. 7; Boek Gimmerse Negossie en tevens advertentie pag. 9.

Foto pag. 7; B. Ploegmakers in museum M'n Hökske van Thea Mansvelders

Foto pag. 8; internet zo ook pag.10, 11,

Foto pag. 9; Boek 100 jaar 't Lonse Vlak

Foto pag. 10; Piet van den Oever Sint Anthonis

Foto pag. 11,12,13,14,16; Archief D'n Blikken Emmer

Rongen; Ontstaan van de parochie Rips 1971

Vink P., Het boek van Bakel 1986

Gimmerse Negossie, Harrie Wijn

Advertenties uit 1936 komen uit het boekje Guzmans Zonen dat is uitgebracht ter gelegenheid van het openluchtspel dat 6 keer werd opgevoerd door de Ripse toneelvereniging "Kunst en Vriendschap"

<http://blikkenemmer.nl/upload/20e%20nieuwsbrief%20eiermijndreef%20versie12.pdf>

<http://blikkenemmer.nl/upload/19e%20nieuwsbrief%20melkventen17e%20versie2.pdf>

<https://www.bhic.nl/ontdekken/verhalen/alleen-taart-bij-een-communie>

<http://www.nationaalblindenmuseum.nl/interviews/Interv-bc.html>

<http://www.firmawijn.nl/>

<https://whichmuseum.nl/nederland/grave/graafs-museum/tentoonstellingen/ik-zou-wel-eens-willen-weten-jules-de-corte>

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Kapucijnen>

Deze nieuwsbrief kwam tot stand m.m.v.

Bernard Ploegmakers

☎ 0623901706

bploegmakers@hetnet.nl

Hannie Ploegmakers

☎ 0614911623

Secretariaat:

G.M. van Geffen

Ripsestraat 23a

5764PE De Rips

0493-599450

gmvangeffen@planet.nl

Het lidmaatschap

bedraagt € 15,- per jaar

over te maken op

rekening nr.

NL24RABO0136131654

t.n.v. Heemkundekring

D 'n Blikken Emmer

o.v.v. naam en

emailadres